

Het Heilige Royal en Stavropegic klooster van Kykkos (Grieks: Ιερά Μονή Κύκκου) [ook genoemd: het heilige klooster van de Maagd van Kykkos], is gelegen 20 km ten westen van de plaats Pedoulas.

Het klooster is een van de rijkste en bekendste kloosters in Cyprus.

Het heilige klooster van de heilige Maagd van Kykkos werd gesticht rond het einde van de 11e eeuw door de Byzantijnse keizer Alexios I Komnenos (1081-1118). Het klooster ligt op een hoogte van 1318 meter op het noordwesten gezicht van Troödos-gebergte. Er zijn geen overblijfselen van het oorspronkelijke klooster, dat meerdere malen in haar geschiedenis door brand werd verwoest.

De eerste President van Cyprus, Aartsbisschop Makarios III begon zijn kerkelijke carrière in dit klooster als monnik in 1926. Hij was erg verknocht met de omgeving van het klooster Kykkos waar de latere Aartsbisschop verbleef gedurende enkele jaren en keerde daarom naar Kykkos vele malen terug om te ontspannen en te genieten van de wandelingen in de omgeving. Zijn verzoek om daar in te worden begraven na zijn dood in 1977 werd vervuld. Het graf van Aartsbisschop Makarios III ligt op 3 km ten westen van het Kykkos klooster en is nog steeds een populaire toeristische bestemming.

Geschiedenis van het Kykkos klooster.

Volgens de overlevering was de stichter de deugdzame kluizenaar genaamd Jesaja, die in een grot op de berg van Kykkos woonde. De stichting van het Kykkos klooster geschiedde in de 11de eeuw.

Op een dag bracht de Byzantijnse gouverneur van het eiland Cyprus, **Manuel Boutoumites**, de zomer door in het dorp Marathasa. Vanwege de hitte ging hij het bos in om te jagen. Na verdwaald te zijn in het bos kwam hij op zijn dooltocht de Monnik Esajas tegen en vroeg hem om de weg. De kluizenaar zich in totaal niet interesseerde voor wereldse zaken zou de Byzantijnse gouverneur geen antwoord hebben gegeven op zijn vraag hoe hij de weg moest terugvinden.

(Manuel Boutoumites of Butumites, (Grieks: Μανουήλ Βουτουμίτης, [1086-1112]), was een vooraanstaand Byzantijns generaal en diplomaat tijdens de regering van Keizer Alexios I Komnenos (1081-1118), en een van de meest vertrouwde personen, die de keizer adviseerden) Gouverneur Manuel Boutoumites werd boos om de onverschilligheid van de monnik en mishandelde de monnik. Niet lang na dit gebeuren keerde de Byzantijnse gouverneur Manuel Boutoumites terug naar Nicosia en werd getroffen door een ongeneeslijke ziekte. In zijn verschrikkelijke toestand herinnerde hij zich hoe onmenselijk hij de kluizenaar Jesaja had behandeld. Hij vroeg God om genezing, zodat hij in staat zou worden gesteld om persoonlijk de kluizenaar Esajas om vergeving te gaan vragen voor zijn wandaad. En dit geschiedde. God verscheen daarop te tevoren aan de kluizenaar Esajas en verkondigde aan de kluizenaar dat wat er was voorgevallen tussen hem en de Byzantijnse gouverneur gepland was om Gods wil te laten gebeuren en gaf de kluizenaar de opdracht aan Boutoumites te vragen om het icoon van de Maagd, dat was geschilderd door de Apostel Lucas, terug te brengen naar Cyprus.

Het icoon van de Maagd werd bewaard in het keizerlijk paleis te Constantinopel.

Toen Boutoumites de wens van de kluizenaar hoorde, was hij zeer verrast, omdat deze wens beschouwd werd als iets onmogelijks. Vervolgens legde de kluizenaar Esajas de Byzantijnse gouverneur uit dat het een goddelijke wens was, die in vervulling diende te gaan om zo aan Gods wil te kunnen voldoen. Ze besloten om samen naar Constantinopel af te reizen voor de uitvoering van hun doel.

De tijd verging tijdens het verblijf van de gouverneur en de monnik in Constantinopel, maar Boutoumites kon maar steeds geen goede gelegenheid vinden om zich bij de keizer te voegen en te vragen naar de icoon van de Maagd. Omdat de ontmoeting tussen de keizer en de gouverneur maar niet kon plaatsvinden, wilde hij de monnik Esajas terug sturen naar het eiland Cyprus en overlaadde hem daartoe met andere iconen en noodzakelijke dingen. Juist op hetzelfde moment bereikte de Byzantijnse gouverneur het bericht dat hij spoedig de keizer zou kunnen ontmoeten.

Inmiddels was de dochter van de keizer ernstig ziek geworden en werd getroffen door dezelfde ziekte die Boutoumites had getroffen. Gouverneur Boutoumites greep de kans aan om een ontmoeting te hebben met de keizer en vertelde hem zijn persoonlijke ervaring met de monnik Esajas, en verzekerde de keizer dat zijn dochter zou genezen als hij de heilige icoon van de Maagd naar Cyprus zou mogen brengen. In zijn wanhoop zag de keizer in dat hij geen andere keuze had dan de wens van de monnik Esajas te vervullen zoals God had voorzien. Zijn dochter werd meteen genezen.

De keizer echter wilde geen afscheid van de heilige icoon van de Maagd. Hij ontbood een zeer kunstzinnige en talentvolle schilder en beval hem om een exacte kopie van de heilige icoon van de Maagd na te schilderen met het doel om die vervolgens naar Cyprus te kunnen meegeven.

In de avond van die dag verscheen de Moeder Gods Maria zelf in een droom aan de keizer en vertelt hem dat het haar wens was om haar icoon naar Cyprus te laten overbrengen en vervolgens werd de kopie wordt bewaard door de keizer.

Een van de volgende dagen is de keizerlijke boot met de icoon van de Maagd naar Cyprus vertrokken. De monnik Esajas wachtte dit moment af.

De legende verhaalt verder, dat tijdens de processie van de icoon van de Maagd van de kust naar het Troödos-gebergte, de bomen langs de route uit eerbied bogen bij het passeren van de heilige icoon van de Maagd. Met het geld dat door de keizer Alexios I Komnenos eveneens beschikbaar was gesteld werden een kerk en klooster gebouwd in Kykkos. Hier zou de verering van de heilige icoon van de Maagd voortaan plaatshebben en kreeg de icoon een waardige plaats in de kloosterkerk.

Volgens een andere overlevering vloog er een vogel met een menselijke stem rond in de omgeving van Kykkos en deze vogel zong steeds:

Kykkou, Kykkou, Kykkos 'hill

Een klooster wens wordt vervult

Een gouden meisje treedt in

En nooit zal ze opnieuw naar buiten komen.

Het "gouden meisje" is zonder twijfel de heilige icoon van de Maagd, terwijl met het klooster het Heilige, Royal en Stavropegic klooster van Kykkos wordt bedoeld. Hier wordt sedertdien de heilige icoon van de Maagd bewaard voor meer dan negenhonderd jaren.

Door de eeuwen heen hebben op deze plaats talloze hoogwaardigheidsbekleders en personen van overal ter wereld de heilige icoon van de Maagd hier vereerd. Aan de icoon van de heilige Maagd worden talloze wonderen en gebedsverhoringen toegeschreven.

In 1760 werd het gebed verhoort in de strijd tegen de verwoestingen aangericht door een sprinkhanenplaag, een veel voorkomend probleem van die tijd in deze streek.

Deze Panayia Eleousa (= Onze-Lieve-Vrouw van Barmhartigheid) is het centrum van activiteit in het klooster en werd geplaatst in de iconostase in de kerk. De schildering is een afbeelding van de heilige Maagd Maria met Christus op haar rechter arm. Deze icoon wordt vereerd binnen de gehele orthodoxe wereld en is natuurlijk het middelpunt van vele

bedevaarten over de hele wereld. Sinds 1795 is de icoon van de Maagd aan het zicht onttrokken, mogelijk met als doel voor een inspirerende grotere eerbied!

De heilige icoon van de Maagd wordt in de regel nooit bekeken en blijft verborgen achter een beschermend doek. Er wordt gezegd, dat wie de icoon bekijkt, zal worden verblind. De laatste persoon die de heilige icoon heeft gezien is de Patriarch van Alexandrië, Gerasimos, in het jaar 1669. Slechts bij hoge uitzondering wordt het beschermende doek gelicht, maar het komt wel eens voor dat het doek gelicht wordt bij heel bijzondere gebeurtenissen.

In de afgelopen jaren heerste er eens een grote droogte op het eiland Cyprus geweest. De monniken namen de heilige icoon van de Maagd en plaatsten die op een speciale plaats in de klooster kerk en lazen voor de heilige icoon, die op dat moment niet gedekt was met de doek, speciale smeebeden om de regen.

De icoon heeft ook gediend in het oosten van de Orthodoxe wereld als voorbeeld voor vele andere schilderijen van de Madonna.

Andere relikwieën in het Kykkos klooster. Aan de rechterzijde van de heilige icoon van de Maagd ziet men een afbeelding van een bronzen arm en een afbeelding een zwaardvis. De afbeelding van de arm is een herinnering aan het verhaal van een Turkse man, die probeerde een sigaret met een van de godslampen aan te steken. Hij werd daardoor vervloekt en leed verder aan een gangrene- arm.

De zaag van de zwaardvis staat voor de dankbaarheid van enkele zeilers, die baden tot Onze Lieve Vrouw van Kykkos om hen te redden uit de storm waarin zij kwamen te verkeren.

In 1974 nam Aartsbisschop Makarios III in het klooster zijn toevlucht om aan de achtervolging van de militaire junta te ontkomen. In dezelfde periode werd het kloostergebouw getroffen door brand en storte een deel van het klooster in.

Nog een paar woorden over het klooster. Het is prachtig gelegen aan de westelijke deel van het Trodos gebergte op een hoogte van 1200 meter, dus met alle vereisten voor de monniken om hun toewijding voort te zetten tot gebed en een ascetisch leven. In de loop der jaren, heeft het ook een actieve rol gespeeld in de strijd voor nationale bevrijding. In onze tijd het klooster werd gebruikt als een centrum van EOKA voor communicatie en benodigdheden. De voormalige president Makarios III van Cyprus beoefend als een nieuweling hier, zijn graf ligt op een bergtop op loop-afstand van het klooster. Een paar meter verderop is (de) Troon van de Heilige Maagd. Er zijn op dit ogenblik een twintigtal monniken in het klooster.

De huidige Abt Nikephoros van het klooster , waarvan het symbool is van de bijen, werd een bisschop. Zijn de juiste titel is **Right Reverend Metropoliet van Kykkos en Tillyria, monsigneur Nikephoros**. Hij stond op de nominatie om verkozen te worden tot Aartsbisschop van Cyprus.

Het wapen van de Abt (Bisschop) Mgr. Nikephoros is een afbeelding in marmer van een bij, omringd door de medeklinkers van de naam van de abt van Kykkos, Nikephoros. De bij werd in de 18e eeuw het officiële embleem van de abt van Kykkos, het symbool voor bedrijvigheid en ordelijkheid.

De kerk binnen de muren van het klooster was oorspronkelijk gebouwd naar het huis van Panagia Eleousa. Oorspronkelijk was dit een houten structuur: de branden van 1365, 1541, 1751 en 1813 brachten grote schade toe aan zowel mensen en velen van de

indrukwekkende fresco's. De iconostase en de iconen in de kerk werden op wonderbaarlijke wijze gered uit de brand van 1813. De beroemde icoon van de Maagd is te vinden in het centrum van de iconostase aan de linkerkant van de koninklijke toegang tot het altaargedeeelte.

De toegang tot het museum ligt aan de noord-westkant van het oude gebouw van het klooster. Het museum zelf bevat een indrukwekkende weergave van items uit de Kopertijd (ca 2300 voor Christus) tot aan de moderne tijd. Onder christelijke objecten zijn er velen van goud en zilver. Verder treffen we een grote verscheidenheid aan van rituele gebruiksvoorwerpen, processiekransen, mooie icoontjes, etc, etc. Tijdens de donkere periode van de Turkse overheersing, toen de religie gelijk was aan het uitdragen van de nationale identiteit, werd Kykkos een oase van hoop en moed voor alle pelgrims die vaak daarvoor een hele reis moesten ondernemen om hier te kunnen bidden en vragen om hulp bij de heilige Icoon van de Maagd. Gedurende de periode van de Britse overheersing bleef het klooster het centrum van nationale en spirituele activiteiten wat van belang was in de strijd voor de nationale bevrijding.

Het klooster leverde ook een belangrijke bijdrage aan het onderwijs: aanzienlijke bedragen worden uitgetrokken voor de stichting van scholen in de dorpen en steden van Cyprus. Het klooster geeft ook veel geld uit voor sociale en humanitaire werk, en voor Jeugd en kindercentra Maar ook met geld van het klooster zijn vele rusthuizen voor ouderen gebouwd. In de afgelopen jaren is de bibliotheek sterk uitgebreid om aan de moderne behoeften aan onderzoek te kunnen voldoen. Binnen het gebied van de Byzantijnse muziek heeft het klooster ook veel belangrijk werk verricht.
